

ČESKÝ ROZHLAS

Centrum výroby

Tvůrčí skupina Drama a literatura: vedoucí Kateřina Rathouská

Dramaturgie: Lenka Veverková

Režie: Kristýna Kosová, Adam Svozil

stop.: max. 55 min.

vys.: září, říjen 2019

čas: 13:05

Český rozhlas Dvojka

.....

NEDĚLNÍ POHÁDKA

PUTOVÁNÍ ZA ŠVESTKOVOU VŮNÍ

Na motivy známé pohádkové knihy Ludvíka Aškenazyho pro Český rozhlas napsali Adam Svozil a Kristýna Kosová.

2019

vypravěči:

A

B

C

postavy:

Pitřýsek

Pan Srdce

Husa

Zápalka/Rodící žena/

Mlékař Handlíček / Vrátný

Opilec 1/Muž 1/ Střevíc

Opilec 2/ Muž 2/Inspice

Žena 2/Maminka

Sněhurka

Dítě 1-4

Karafiát

Pytel

Liftboy Pellegrini

Trpaslík

Velký Gnóm

Jehla/ Babička/ Novinová hlasatelka

Ředitel

Švestková vůně

Žena 1

1. POHÁDKOVÁ KNÍŽKA (ABC, Pitrýsek, Husa)

(hudební motiv: dobrá pohoda, někdo si odkašle, někdo se přisune na židli, nalévání čaje do hrnku)

C: Byla jednou jedna pohádková knížka.

A: Tedy vlastně je... že... tady...

B: A přitom na pohled je dosti ...taková... obyčejná, že?

A: Hm. Trochu zašlá, ohmataná.

B: To asi že tolika dětem prošla rukama.

A: Mně taky.

C: Ale na hřbetě má zlatý nápis, podívejte! „Dvanáctero pohádek z celého světa.“ *(zvuk listování knihou)* A ke každé pohádce je jeden obrázek. Na prvním obrázku je zlatý kočár, na druhém obrázku je meč a na třetím obrázku je, já to si vybavuju úplně-

A: Ano, jistě! Ale teprve na posledním obrázku je trpaslík Pitrýsek.

C: Ano...

B: Ahh... ano...

C: Ano... Pitrýsek.

A: Pitrýsek... Pitrýsek... Pitrýsek.

B: Protože tak se jmenuje...

Pitrýsek: *(velmi přemýšlivě)* Víte, velice mě zajímá: byl jsem před obrázkem?
A budu i po něm?

C: Přemýšlivý Pitřýsek...

A: Přijde vám přemýšlivý jo?

Pitrýsek: A proč? Proč jsem?

C: Nebo takový vzdělaný, že - cizí jazyky zná-

B: Hm...

Pitrýsek: A kdo jsem? Jsem vlastně živý, nebo jen namalovaný? Mnoho o sobě nevím.

B: Hmm... jasně, no.

Pitřýsek: Proč já a právě husa? Zde, na této stránce?

C: Otázky.

A: A takhle možná trochu... zbytečně? si lámal hlavu -

C: Ale ne...

B: A jakou to husu zmiňuje?

(Hudební motiv: dobrá pohoda střihem končí)

Husa: Ehm ehm ehm! A něco o šiškách? Nezazní?! *(dál vydává pohoršené zvuky)*

A: Ach, ano. S Pitřýskem byla na obrázku i dosti vykrmená husa -

Husa: Slušně vykrmená, slušně! A trpaslíku, máš rád knedlíky s vejci, nebo chlupaté, nebo mi teď přijde, že zdravější jsou šišky – jéé, šišky!
Šišky-

Pitřýsek: Co je mi po šiškách, madame?! Já mám, jak vidíte, jiné zájmy...
(pro sebe) živý nebo namalovaný, živý nebo namalovaný...

Husa: *(podrážděný zvuk)* No tohle! Taková drzost! *(potom brblá)* Kdo nemá rád šišky, je u mě vyřízen. Nás, české husy, znají po celém světě! A kdo zná tebe, trpaslíku trpasličí?!

Pitřýsek: *(původně odhodlanou odpověď s nejistotou zavěsí)* Nás také znají...!
Jau! Co si to dovoluujete?

Husa: Jsem tě neklovla!

Pitřýsek: Klovla!

Husa: Neklovla... *(chvíli se v podkresu opakuje)*

A: A proč jsou vlastně na tom obrázku spolu?

B: To se právě neví!

C: Ani oni neznají pohádku, která je o nich. Neví, jak začíná, jak končí, ani co s nimi bude.

B: Život je svedl dohromady, a tak prostě žijí.

Pitřýsek: Au. Co mě kloвете?!

A: Hm. V tom se podobají mnohým lidem.

B: A Pitrýsek si každý den maže nos hojivým balzámem. Chm.
Pitrýsek: Au! Tady do nosu! Nechte toho prosím vás! Jauvajs! Au, Au!
(fadeout)
Husa: Neklovla.
Pitrýsek: A to prosím není poprvé, z toho by se jeden-
Husa: Neklovla. Sem ho neklovla
Pitrýsek: Víte co, krmte se šiškami, ale mě nechte na pokoji! Já mám jinou představu o životě - jau!
(v podkresu slyšíme Pitřýskovo „au au au“)
C: Utrpení.
Pitrýsek: Teď nebo nikdy! Kupředu, trpaslíku!
(zvuk Pitřýska, zvuk zaklapnutí knihy)
B: Jé, podívejte. Pitřýsek vyskočil přímo z obrázku!
C: Vždycky to v sobě měl! Zárodek hrdiny!
A: Nebo prostě jen využil vhodné příležitosti...
Pitrýsek: *(rezolutně)* Madame! Vždy ve mně byla veliká posedlost proti šiškám, husám a všelikému omezování a omezenosti! Bylo mi potěšením, promiňte že vás opouštím, ale více nemohu! Sbohem!
Husa: *překvapeně zakejhá*
B: A sklouzl po římse jako blesk, a už je dole na ulici velkého města!
C: Ve světě nových nadějí.
A: No...

II. VELKOMĚSTO (ABC, Pitřýsek)

(velkoměsto, zvuky, kroky na ulici)

Pitrýsek: Ah! Ulice! Ah! Tak vida - svět je zelený!
A: Ale to se jen rozsvítil zelený neon.
Pitrýsek: ah počkat, tak oprava, svět je červený!
A: Ale to se jen rozsvítil červený neon.

Pitřýsek: Á-ha?
A: A teď modrý-
Pitřýsek: Ach, ach. Tak jakou barvu má vlastně svět?
C: Cha! Pitřýsek zřejmě netuší, že si tím neláme hlavu jen on... (*zvuk: začíná pršet*) I co to kruci....?
B: Brrr. A Pitřýsek, než si uvědomil, co se děje, ocitl se v louži.
Pitřýsek: Jaj! Co to je?
A: Bylo to vlastně malé jezírko, pro něj. Byl trpaslík, že -
(*zvuk: déšť pokračuje, hlasité kroky, drásavý kašel – strašidelný momen*)
Pitřýsek: (*tiše kvičí*) Jééé!

III. SIRKA (ABC, Pitřýsek, Zápalka)

(*zapálení cigarety zápalkou*)

Zápalka: (*křičí*)

(*kroky se vzdalují*)

Pitřýsek: Co to?

Zápalka: Takhle, prosím, jsem dopadla. Jen jednou jsem si škrtila a je konec. Definitivní konec.

Pitřýsek: Ale... hořela jste skutečně krásně, zápalko. A potom jste letěla jako kometa -

Zápalka: Ale jděte, pane. Takové řeči si nechte... (*zvuk deště pokračuje*) Já teď přeplavu na druhou stranu. Co už. Chcete svézt?

Pitřýsek: Hm, hm... tak... jo. Rád. Děkuji Vám, zápalko.

(*zvuky plavby, Pitřýsek si prozpěvuje, déšť se tlumí*)

Pitřýsek: Chm chm chm. A promiňte, že vás ještě to, ale neviděla jste někde nějakého trpaslíka?

Zápalka: Bohužel...

Pitřýsek: Hm... Tak neshledanou, zápalko, a tisícere díky...

- A: Hm... A šel celou noc nekonečnými ulicemi, sám mezi vysokými domy. Pitrýsek byl unavený, hladový a ospalý-
- C: Však se také do ulic začalo vkrádat šedé, neveselé světlo nového rána.
- B: Chvilku si alespoň zdříml v krabičce od cigaret...
- C: Aspoň že tak!
- A: Ale pak znovu vstal, a šel dál.
- C: Aha.
- Pitrýsek: Bolí mě nohy. Ale aspoň mě nikdo neštípe do nosu...

IV. MLÉKAŘ (ABC, Pitrýsek, Handlíček)

(zvuk nákladáku, který najede na obrubník, zvuk tříštícího se skla, auto zastaví)

Handlíček: *(nesrozumitelná nadávka)* Hu-ah!

Pitrýsek: Ach, co to je?

C: Vskutku. Co to je?

B: Bílá tekutina pozvolna vytéká z rozbité láhve -

A: No, tak já bych tipla asi mlíko, ne? Vypadla támhle z mlékárenského vozu-

B: Cha! Omyl! Je to smetana!

Pitrýsek: Tak okusím, že... Mňam do Libuše! To je pošušňáníčko, nom nom!

(zvuk dveří od auta, odkašlání a kroky, jak Handlíček vystupuje a jde ohledat, co mu vypadlo z auta)

B: *(vydá vyděšený zvuk!)*

A: Uff... Jste mě polekala!

B: Já se omlouvám, ale podívejte!

C: Ach! Zdá se mi, že Pitrýsek je tak vyčerpán, že ani nezpozoroval, že se na něj někdo dívá!

Handlíček: Ah! Co to je?! Potysem! *(Pitrýsek se lekne)*

Pitrýsek: Je!.. uhh... Ehh, jmenuji se Pitřýsek a jsem trpaslík, uprchlík z knihy.

Handlíček: No nazdar...

Pitrsýek: Nepotkal jste někdy... náhodou...nějakého... trpaslíka?

Handlíček: Heee. Ty první vopravdovej trpajzdlík, kterýho v životě vidim...A jak to, že umíš tak česky?

Pitrsýek: Co? Jsem Čech, pane - (*pro sebe*) Myslím....

Handlíček: A tak to jo! Hm... (*pro sebe*) Nooo... Před týdnem jsem přišel o takovýho toho panáčka, pro štěstí, co sem měl tadyhnlenc nad timdle stěračem, no, takže jsem uvažoval o maličkém kominíkovi, nebo prasátku jakože... Poslyš! Nosíš štěstí?

Pitrsýek: To nevím! Ale občas svítím, no-

Handlíček: Chm, aspoň něco...Tak a nechtěl bys ke mně za maskota? Dostaneš smetanu a sýr v čokoládě, občas.

C: Teda ten to má vymyšleno! Na světě zatím není nic, co by Pitrsýek miloval víc než smetanu!

Pitrsýek: Tak tedy ano!

Handlíček: Tak naskoč!

A: No já bych tedy do auta s cizím člověkem nenastupovala, že-

Pitrsýek: Elá hop!

(zvuk pneumatik zprudka odjíždějících po asfaltu)

Hudební předěl: divoká jízda velkoměstem, song „bad guy“

IV. HOSPODA (ABC, Pitrsýek, Handlíček, Opilec 1 a 2)

C: A pohleďte! Ani to netrvalo dlouho a Pitrsýka znají šoféři z celé Prahy.

(zvuky hospody a hracích automatů)

Opilec 1: Prima maskot!

Opilec 2: Jo no...

A: Je středem zájmu, no. A tak si žije, po ničem netouží...

(zvolání opilců)

Handlíček: *(zatroubí auto)* Šéfe, vy už se nevezete do kalhot!

Pitryšek: *(těžce)* Uff... máte pravdu... Trochu těžce to... dopínám...

C: *(šeptem)* To má ze vši té smetany... *(velkopansky)* Pan Handlíček mu ale dal ušít oblek!

Pitryšek: Jéé!

C: A svrchníček!

Pitryšek: Jééé!

C: A už se Pitryšek prochází po mramorovém pultu mezi půllitry. No prostě úroveň!

B: A co ostatní trpaslíci, ty už nehledá?

A: *(nezávazně s mírnou výstrahou)* No...

Opilec 1: Ty kluku trpasličí, ty seš chytřej jak pikulík!

Pitryšek: Eh...

Opilec 2: Pivo, piješ?

Pitryšek: Radši smetanu...

Opilec 1: A mariáš, hraješ, kuliferdo?

Pitryšek: *(vyhýbavě)* Ehhh...

(zvuky opilců pokračují, Pitryšek vykřikne, pak se topí)

Handlíček: A číhejte, chlapys! Ten prcek na baru uklouz a upad'ol do pivnej pěňač!

(Opilci se bouřlivě smějí, smích spolu se zvuky hospody do fadeoutu)

C: *(také se směje)* Inu – bylo veselo! A dál a rozváželi mléko, smetanu i ementál, prostě - zlaté časy!

A: Ehm... Na první pohled by se to mohlo zdát. Ovšem někdy si podle mě Pitryšek připadá, jako by byl dál na obrázku s husou. I když ho nikdo neštípe do nosu.

B: Jakoby ho něco tížilo...

C: To nechápu. Přitom jsou všichni vlídní, samý smích, žert a smetana...

A: A často, zatímco je pan Handlíček zaměstnán skládáním mlékárenského zboží, stojí Pitrýsek za sklem a dívá se kdovíkam a oči ho pálí.

B: Hm. Možná si přece jen tajně přeje, aby alespoň jednou uviděl nějakého dalšího trpaslíka...

A: Nebo se jen nudí? Je malý, a proto touží po větších věcech...

(zvuky hospody a opilců)

Handlíček: Chlapi, koukejte!

Opilec 1: *(s o poznání menším zájmem)* Dyt' jo... maskot, no... prima.

Opilec 2: Hmmm.

Handlíček: A číhejte, chlapys! Ten prcek na baru uklouz a upad'ol do pivnej pěňač!

Opilec 1: Hm, jo no...

Opilec 2: Pfff...

Opilec 1: Viš, co já ti řeknu? Já už mu toho maskota ani nezávidim...

Opilec 2: Tvoje slova jakože – souhlas?

(změna prostředí: zvuky hospody pryč, jsme v autě-zvuk motoru a provoz, možná nezřetelné autorádio)

Handlíček: Huh?! Ty seš, Pitrýsku! Jako bys ani nevěděl, co se sluší a patří! Smetanu ti dávám, všechno ti dopřeju, i nové boty, a ty jen sedíš a koukáš jako husa do flašky! Tak nás přece taky trochu pobav!

Pitrýsek vydá podrážděný zvuk

B: Hm... Tak tento zvuk, zdá se mi, vyjadřuje vše.

C: Jistě! Tou husou pan Handlíček Pitrýska hluboce urazil.

B: Právě. Je ještě smutnější. Podívejte, když pan Handlíček usedne za volant, Pitrýsek zahořkle otáčí hlavu, aby se na něj nemusel dívat.

C: A další kalné ráno!

(zvuky deště, stěračů a silničního provozu na dálnici)

C: Zase rozváží mléko, zase prší... Plynové lampy ještě svítí... Hle! Pod jednou z nich, na rohu šedivých ulic – holý strom! A na něm? Plakát!

A: *(téměř neslyšně, s despektem)* Panebože...

C: A na plakátu? Co jen to vymaloval malíř? Není to-?!

B: Vypadá to jako –

(pozdolna vstupuje hudební motiv Švestková vůně)

C: Ano?!

A: Trpaslík?

C: Ba! Vypadá trochu jako Pitřýskův starší bratr! Hle padá naň žlutavý přísvit lampy! *(zvuk pneumatik prudce odjíždějících)*, Ach ne! Než mohl Pitřýsek seskočit z auta, pan Handlíček sešlápl plyn. Trpaslík se mění v nazlátlou skvrnu, navždy ztracenou....

(zvuk deště)

Pitřýsek: Kdopak to byl? Vypadal jako já...

B: Najednou mu je zas všeho líto. Slýchával někdy, že se lidé těší domů, ale nikdy jim příliš nerozuměl...A teď najednou pochopil, co ho tak dojíká...

Pitřýsek: A další kapka. Kdybych měl aspoň takovou kapku, velikou a hezkou, a v ní třeba kousíček hvězdy, nebo měsíce... Ale nemám nic! Musím toho trpaslíka najít a navštívit!

(hudební motiv Švestková vůně pryč)

V. CO SE STALO DÁL (A, B, C)

A: A příštího dne pan Handlíček prodal Pitřýska za láhev rumu a poukaz na cement.

C: *(nanejvýš překvapena)* Prodal?! A komu?

B: Alois Srdce. Roztržitý člověk omšelého zevnějšku, taxikář. Nedbá o sebe, protože na něj nikdo nečeká.

- A: Ano. Jakási slečna se mu kdysi vyznala, že ho má ráda, ale protože byl pan Srdce nahluchlý, motor hučel a kromě toho přšelo, odešla, a pan Srdce se to nikdy nedozvěděl.
- C: Tak takový to byl smolař... Alois Srdce, nedoslýchavý šofér červeného taxíku číslo OH 320-11.
- A: Ano. Po Pitrýskovi tajně toužil.
- B: Protože byl docela sám!
- A: Což už jsme tu naznačili -
- C: Měl jen budíka, dřevěný stůl, tři plechové kbelíky a všechnu hořkost svého světa si vypíjel sám, každé ráno, s meltou tak černou, jako bývají lesy před bouří.
- B: Takže myslíte, že měl velikou radost, když si Pitrýska přinášel domů?
- A: No tak já bych asi řekla, že... ano?
- B: Že se vlastně těšil, že i on nebude sám?
- C: Ano. Že vlastně i on někoho má.
- B: Áha.

VI. JÍZDA V TAXI (Pitrýsek, Pan Srdce, Muž 1, Rodící žena)

(zvuk nastartování starého auta)

Pan Srdce: Takže tady sedím já, tady vy. A teď. *(zvuk silničního provozu)* můžeme třeba nadávat na nešikovné šoféry. Pokud by vám to samozřejmě vyhovovalo...?

Pitrýsek: *(rozpačitě)* Tak jo...

(zvuk rozjetí auta, občasné zatroubení)

Pan Srdce: Támhle ten! Jak to jedeš, ty motáku?!

Pitrýsek: To je teda... Eh... Hrůza! Fu!

Pan Srdce: A tenhle?! Zatracený mátoha!

Pitrýsek: Mátoha! To jsem chtěl říct zrovna...

Pan Srdce: Jak to řídíš, agresore?!

Pitryšek: Hrůza! Ah!

Pan Srdce: Ten ať jezdi s velbloudem a ne s autem!

Pitryšek: Jo! Protože je to beduín, že ano?!

Pan Srdce: No... a taky, že řídí docela špatně.

Pitryšek: To taky! Ale obecně mi připadá, že individuální automobilová doprava nemá příliš budoucnost.

Pan Srdce: Nepovídejte -

Muž 1: Taxi!

(zvuk brzd)

Rodící žena: AAAAA!

Muž 1: Dýchej, zlato... Dýchej! Do porodnice, prosím, co nejrychleji!

(zvuk rozjetí auta)

Rodící žena: AAA!!

Pan Srdce: To přijedeme jenom tak tak. *(smích)*

Rodící žena: AAA!!

Pitryšek: Je!

Rodící žena se nervózně se zasměje, pak zas porodní zvuky, ostré brždění

Pan Srdce: *(oddechne a zasměje se)* Tak gratuluju!

(zaklapnutí dveří, zvuk rozjetí auta)

VII. JÍZDA V TAXI II. (Pitryšek, Pan Srdce, Muž 2, Žena 2)

Muž 2: Taxi!

(zvuk brzd)

Pan Srdce: Kam to bude?

Žena 2: Víte, my dnes slavíme zlatou svatbu...

Muž 2: Lez, prosím tě! Se vybavuješ zas –

(zaklapnutí dveří, zvuk rozjetí auta)

Pitryšek: *(šeptem)* Co je to zlatá svatba?

Pan Srdce: (*šeptem*) To jsou, synku, dva lidi spolu padesát let! (*smutně vzdychne*)

Pitrýsek: Taková láska -

Žena 2: Neseď mi na tom, pomačkáš mi to, no von vopravdu není normální.
(*dál v podkresu rebarbora na téma manželský život, pak zvuk brzd*)

Pan Srdce: Nashle...!

VIII. JÍZDA V TAXI III. (Pitrýsek, Pan Srdce, Babička, Husa)

Babička: Taxi! (*zvuk zabrždění*) Na nádraží, prosím... (*zvuk rozjetí auta*)

Pan Srdce: A co to máte v košíku, paní?

Husa: *zakejhá*

Pitrýsek: Jej!

Husa: Dnes jsem obědvala šišky, já miluji šišky, mám pocit, že je to jakoby zdravá a přitom chutná strava (*dál rebarbora*)

Pitrýsek: (*pro sebe, skrz zuby*) Nemluv na mě, nemluv na mě -

Husa: Já se té výživě teď hodně věnuji, to téma mi nedá spát -

Pitrýsek: (*pro sebe*) Nejenže otravují v pohádce, ani na světě nedají člověku pokoj!

Husa: A vy máte rád šišky?

Pitrýsek: Jděte do Libuše! A nemluvte za jízdy s maskotem!

(*Husa vydá vyjevený zvuk, Pan Srdce se od srdce zasměje, pak zvuk brzd*)

Babička: Tak nashledanou... ..

(*husa zakejhá, zvuk rozjetí auta*)

Pan Srdce: Tak a máme padla. (*k Pitrýskovi*) Naučím vás hrát dámu a můžeme spolu číst noviny a luštit křížovky jak budete chtít... (*magický zvuk světla*) Jé, hochu, ty mi na to dokonce... svítíš! To mi je moc pěkné...

Pitrýsek: (*udiveně*) Opravdu? Vidíte, to jsem ani nevěděl...chm.

IX. DEN ZA DNEM (A, B, C, Pitrýsek, Pan Srdce, Liftboy)

A: No. A tak to jde...?

B: Den za dnem?

C: Život v červeném taxíku....

(Hudební motiv: dobrá pohoda)

B: Po práci spolu čtou noviny a luští křížovky, nebo pijí lák z okurek nebo taky společně mlčí dlouho do noci. A když pan Srdce usne, vylézá Pitrýsek ze své krabičky, naslouchá oddechování svého nového patrona a slabě svítí.

(v autě, silniční provoz, zvuk brzd, postupně se hudební motiv Švestkové vůně)

Pitrýsek: Je! Pane Srdce, podívejte se!

Pan Srdce: Co?

Pitrýsek: No ten velký plakát s trpaslíky

(zvuk klaksonu, hudební motiv švestková vůně)

Pan Srdce: Cože? Já špatně slyším-

Pitrýsek: Ten plakát s trpaslíky a uprostřed je nějaká poměrně rozkošná dívka s korunkou na hlavě-

Pan Srdce: Hm... Promiň Pitrýsku, já teď musím odnést kufry-

(zavření dveří)

Pitrýsek: Musím s nimi mluvit! Nemohu být stále tak sám, to už dál nejde!

C: Sám? Jak to myslí, sám?

A: Kam jde?

B: Asi za Panem Srdcem, ne? Táhle v hotelovém lobby skládá kufry-

A: Tak proč se táhle schovává ?

Pan Srdce: Pitrýsku? Pitrýsku!

B: *(údivem)* Pitrýsek se neozývá.

C: Ale proč?!

A: Kdo ví...

Pan Srdce: *(volá)* Pitrýsku, kde jsi?

B: Najednou vypadá hůř, než v posledních dnech s mlékařem Handlíčkem. Slyšíte? Divoce mu tuče srdce a celý plane-

Pan Srdce: Pitrýsku, příteli? Ozvi se!

B: Copak on opravdu utíká?

A: Zatím se nedokázal pohnout ani na jednu stranu-

Pan Srdce: Liftboy! Neviděl jste tady trpaslíka?

Liftboy: *(nejprve jej odbyde)* Neviděl... Počkat! To jste vy, ten slavný taxíkář, kterému řídí taxi trpaslík?

Pan Srdce: No ano, ale já teď...

Liftboy: Musím vám říct, pane, že jste fiškus!

Pan Srdce: Člověče, víte co to je, ztratit přítele?

B: *(smutně povzdechne)*

Liftboy: Promiňte, ale já tu teď mám další hosty!

Pan Srdce: Ah! Kdybyste ho náhodou zahlédl...

Liftboy: Jistě.

Pan Srdce: Děkuji...

Liftboy: Sbohem.

(Pan Srdce vydechne, zvuk odjíždějícího auta)

Pitrýsek: *(vzlykne, pak šeptem)* Loučení je vždycky těžká věc, ale já patřím mezi trpaslíky.

(hudební motiv švestková vůně doznívá)

X. PLAKÁT (ABC, Pitrýsek, Sněhurka, Maminka, Střevíc)

Pitrýsek: Ehm... Ahoj... Trpaslíci, haló?... Chtěl bych se vám představit -

A: Ehm, zdá se mi to, nebo Pitrýsek mluví s nehybným plakátem?

C: Je to nicméně divadelní plakát, tudíž z něj tryská jakási mocná vnitřní energie – právě to jej nejspíš zmátlo...

A: Aha...

Pitřýsek: Haló, trpaslíci? ... To jsem já Pitřýsek, můžete klidně mluvit...

Chm... chm chm. Nic... (*čte*) Pražské divadlo pro děti uvádí

kouzelnou hru Sněhurka a sedm trpaslíků...

Pražské... divadlo pro děti... kde to je?

(*zvuk stepovacích střevíců na dlažbě, zastaví se*)

Sněhurka: Mami?! Proč není moje jméno na plakátu napsáno velkými písmeny?

Hraji přece Sněhurku a to je hlavní role! (*dupnutí*)

Matka: Maruško, prosím tě, až budeš velká, bude tvé jméno napsáno

velkými písmeny -

Sněhurka: Ale já chci teď! (*dvě dupnutí stepovacím střevícem*)

Pitřýsek: Uff... Jaj, ta tu kope, málem mě zadupla-

Střevíc: Omluvte mne, bohužel, střevíc musí, kam noha šlape-

Matka: Pojď už, nebo přijdeme pozdě. A buď laskavě trochu -

Sněhurka: Nebudu skromná!

(*zvuk stepovacího střevíce*)

Střevíc: Je!

Sněhurka: A syrová vejce taky pít nebudu! Já jsem někdo, víš?! (*dohadování*)

pokračuje nesrozumitelně dál)

Střevíc: Jak - (*zvuk stepovacího střevíce*) uff, se vám (*zvuk stepovacího*

střevíce) –uff, daří - (*zvuk stepovacího střevíce,*) uff, fešáčku?

Pitřýsek: Dobře. A vám?

Střevíc: Jde se do divadla, tak jsem naleštěný, ale i tak trochu... ušlapaný-

Pitřýsek: (*s nadšením a extrémním zápalem*)Do divadla?! Směl bych s vámi?!

Střevíc: Naskočte. Cestu k divadlu dobře znám. (*zvuk kroků stepovacích*

střevíců) Dáme se doleva, doprava, a už jsme v divadle! tady se

Maruška loučí s maminkou, tak a úzkou chodbou v zákulisí a hle, už

jsme v šatně.

XI. DIVADELNÍ ŠATNA (Pitřýsek, Sněhurka, Střevíc, Inspice, Karafiát)

(Sněhurka se převléká a prozpěvuje si)

Sněhurka: Jsem dost hezká? Eh? Nádherná! *(dál se směje a prozpěvuje si)*

Inspice: První výstup, Sněhurka na scénu! Sněhurka na scénu!

Sněhurka: *(otrávený zvuk a brblání)*

Pitryšek: *(odkašle si)* Drahá Sněhurko, jsem Pitryšek z pohádkové knihy a chtěl bych poznat sedm trpaslíků! Nemohu být dále sám....

Střevíc: Neblázněte. Ze země vás neuslyší...

Pitryšek: Kéž by mne zahlédla.

Střevíc: Kam to lezete?

Pitryšek: Táhle na karafiát. Třeba mně lépe uvidí.

Střevíc: Je pravda, že už se pro něj natahuje-

Sněhurka zajechá, Pitryšek zajechá

Pitryšek: Já jsem z pohádkové knihy!

Sněhurka: Cože!

Pitryšek: Utekl jsem před husou!

Sněhurka: Co? Copak ty nejsi sen?!

Pitryšek: Nejsem sen, jsem trpaslík!

Sněhurka: Aha!

Pitryšek: Já hledám...

Inspice: Sněhurka na scénu!

Sněhurka: Ah! Podívej se! Já teď, milánku, spěchám! Drž se, ať mi nevypadneš, a pak si hezky promluvíme.

(stepovací kroky)

Pitryšek: Jej, to houpe. Vážený karafiáte, nemohl byste prosím vonět míň omamně?

Karafiát: Musím vonět co nejprudčeji, protože brzy uvadnu!

Pitryšek: Ach..

Sněhurka: *(šeptem)* Mlčte!

XII. DIVADLO (ABC, Pitrýsek, Sněhurka, Děti 1-4, Švest. vůně, Trpaslík)

(zvuk plného hlediště, Sněhurka vchází na scénu a všichni obdivně vydechnou a umlknou)

Pitrýsek: *(šeptem)* Je, podívejte na ty v modravém soumraku modříny, tyčící se v šeru! Co mi to jen připomíná... A támhle? Měsíc!

Karafiát: A tomu všemu se říká dekorace -

Pitrýsek: Tuhle krajinu už jsem někde viděl...

Sněhurka: Pššt! *(začne s herectvím)* Kam počnu se já, ztracená! Oh! Chaloupka? Zde? Čist'ouká! *(klepe na dveře)* Hej hola, je někdo zde? Ach, okénko se neotvírá! Nuž, kurážně kupředu!

(zvuk otevření dveří, její hlas jde do téměř nesrozumitelného podkresu, impro na téma Sněhurka v domečku)

A: Takže prostě všechno jako v notoricky známé pohádce Sněhurka a sedm trpaslíků?

B: Ano dalo by se to tak říct...

A: Takže prostě sedm mističek, postýlky, pojedla, zametla, zatopila-

C: Byla to sice divadelní hra, ale muselo být v ní vše tak, jak je to předepsáno. A támhle již pochodují – naši rozkošní trpaslíci!

Pitrýsek: *(pro sebe)* Ale... Ale vždyť jsou to obyčejné děti s nalepenými vousy z vaty! Cožpak to nikdo nevidí? *(seskočí, k divákům, apelativně)* Jak můžete mlčet, když to všichni víte?!

(z hlediště zvuk masové wow!, děti křičí, pláčou, smějí se)

Dítě 1: Kdo jsi, skřete?!

Pitrýsek: Jsem trpaslík Pitrýsek z pohádkové knížky!

(šuškot dětí, pomalu graduje)

Dítě 2: Je z knihy Dvanáctero pohádek z celého světa!

Dítě 3: Kdepak z té knížky zmizel!

Dítě 4: Naštěstí husička tam zůstala...

Pitrýsek: Ugh!

Dítě 2: Pitrýsku udělej kouzlo

Pitrýsek: Ale já neumím kouzlit!

Dítě 2: Ve své pohádce to umíš!

Dítě 3: Před spaním's mi svítil!

Pitrýsek: Ano?

Dítě 4: Tak si vzpomeň!

Dítě 3: *(šťastně)* Mně se po něm tak stýskalo...

Dítě 2: Taky jsem se pak už nebál....

(magický zvuk, hudební motiv světla)

Dítě 4: Vzpomeň si prosím

Děti: *(přes sebe)* Jééééé

Dítě 1: Podívejte, skřet už svítí.

Pitrýsek: Eh? Odkud se to vlastně bere?

Dítě 2: Z tebe!

(hudební motiv švestkové vůně)

Pitrýsek: Ale proč už mizí?

Švestková vůně: Protože zatímco tu stojíš v modravé záři, hlavou ti jdou

hluboké lesy u jezera, nad nímž rostou vysoké modříny a koupají své vrcholky v ranních mlhách.

Pitrýsek: A vše tu voní jako ty, po švestkách...

Švestková vůně: Chtěl bys být támhle, za velkou černou vodou, kde krouží světlo majáku...

Pitrýsek: Počkat! Kdo je támhle to? Haló, trpaslíku...

A: Podívejte, další trpaslík...

C: Co to dělá?

B: Seká dlátkem trny do stonků růží -

Pitrýsek: Haló, trpaslíku! Trpaslíku!

Trpaslík: *(vydá charakteristický smích, který je směsicí bolesti a zoufalství):* Cha cha cha cha...

(magická švestková hudba pomalu odeznívá)

B: A myslíte, že to všechno už bylo a minulo, nebo že to Pitryška teprve čeká?

A: To se právě neví... Ani Pitryšek, jak se zdá, netuší.

C: Hm. Je malý a neví, co je to čas.

A: Ale to přece neví nikdo.

(konec magické hudby)

Sněhurka: *(hysterický smích)* Kouzla! Jasně! *(šeptem)* Pokazils mi celé představení! Měla jsem tě zahodit i s karafiátem! Rychle, podejte mu osmou židličku! Teď to budeš muset dohrát. *(nahlas)* OOO! Jakže? Osm... trpaslíků?

(potlesk diváků, někdo křičí bravo!)

XIII. SMLOUVIČKA (ABC, Pitryšek, Sněhurka, Ředitel, Děti)

(ozve se jazzový motiv ředitele, připomíná motiv „Audrey’s dance“)

Ředitel: *(pro sebe)* Zdá se, že má úspěch... Chm... *(nahlas)* Dovolte, mistře, abych vám blahopřál! Jste velký herec! Zde jsem připravil malou smlouvičku.

Sněhurka: *(vydá rozzlobený skřek)* Aaa!

Ředitel: Je pro vás skutečně velmi výhodná!

Pitryšek: A vy jste...?

Ředitel: Jsem ředitel divadla, samozřejmě!

Děti dál tleskají a skandují

Děti: Pitryšku podepiš! Pitryšku podepiš!

Pitryšek: Je pravda, že švestkovou vůni bych ještě rád někdy ucítil...

Ředitel: Eh-? Tedy... Prostředí našeho divadla je velmi stimulující!

Sněhurka se směje, jakože to není moc stimulující

Ředitel: Nabízíme vám také vlastní ubytování! Budete se zde cítit jako doma. Zde je husí brko

Pitryšek: Ehm... Husí (*s odporem se ho chopí a podepisuje*)

Sněhurka: Blahopřeji, kolego!

(*divadelní potlesk, volání bravo*)

Ředitel: (*vyvolává, jako ozvěna, ruch bulváru*) Dnes hraje Pitryšek, pravý trpaslík z pohádkové knihy!

A: No tak nezajdem si na to teda? Když je to taková sláva.

B: Lístky jsou beznadějně vyprodány.

A: No tak třeba zítra.

C: Šílíš? Nejdřív za půl roku!

(*divadelní potlesk, volání bravo, pak zlověstná hudba*)

Sněhurka: Tak se podívej, mami! Toho jsme se dočkaly! Jeho jméno je vytištěno většími písmeny než moje!

Maminka: Stejně to není žádný herec! Ty půjdeš na – konzervatoř! A on? Nezbude mu, než se vrátit, odkud přišel!

Sněhurka: (*zle*) Právě... Odkud vlastně přišel...

(*divadelní potlesk, volání bravo*)

XIV. SLÁVA (ABC, Pitryšek, Sněhurka)

(*melancholická hudba*)

A: Hele nezajdem na toho Pitryška, jak jsme se bavily?

C: (*beznadějně*) Vyprodáno...

A: Pořád?

B: Vždyť jsem ti to říkala včera...

A: Včera? Vždyť už jsou to dva roky!

C: Cože?

Pitryšek: (*polohlasem, šum divadelní šatny, čichá*) Kde jsi?

Sněhurka: (*směje se*) Jak se máte, Mistře? Jste skvělý herec!

Pitryšek: Já... Děkuji... ale když dovolíte... (*dál čichá*)?

Sněhurka: Asi proto se na vás každý den stojí u pokladny dlouhé fronty, že?
Ulice kolem divadla musí být uzavřeny, celá čtvrť evakuována...

Pitryšek: Ach, mockrát vám děkuji, ovšem já se snažím... *(dál čichá)* Vrať se!

Sněhurka: Každý se snaží vidět slavného trpaslíka, že? *(zasměj se)*
(divadelní potlesk, volání bravo, Pitryškovo smutné vydechnutí)

C: *(šeptem)* Takže ta švestkovou vůně se nevrátila?

A: *(šeptem)* Bohužel.

C: Přitom je to už takových let...

B: *(šeptem, naléhavě)* Ale co je špatně?

A: *audio pokrčení rameny*

Sněhurčin smích v ozvěně

Pitryšek: K dnešnímu programu bych rád přidal písničku, co jsem složil. Je o
karafiátu:

*(pár akordů na kytaru, připomíná hit Shallow, zpívá, nejdřív vokály, Sněhurka
taky dělá vokály)*

Pitryšek: Bílý karafiát rychle, rychle vadne,
kdo se neudrží, ten vypadne.

(bouřlivý potlesk, kytara a vokály pokračují)

A: *(zvuky pláče a posmrkávání)* Oh!

B: Pfff...síla

A: To i mě dostalo...

C: Zásah na komoru, co? Však už to zpívá celá Praha...

(dál se přidávají k melodické lince, pak doznívá)

Sněhurka: *(odkašle si, s despektem, suše)* Vy si můžete dovolit asi opravdu
cokoliv, že.

Pitryšek: *(smutně)* Hm..

Sněhurka: Ale, copak, Mistře? Starosti? Asi proto jste dnes hrál tak...
průměrně!

Pitryšek: *(zasažený zvuk)* Bolela mě trochu hlava...

Sněhurka: Hm. Nebo že by vám sláva stoupla do hlavy... na trpaslíky už taky vůbec nemyslíte...

Pitryšek: Za jediného pravého trpaslíka bych dal celou svou slávu!

Sněhurka: (*pro sebe, zle, vymyslí plán, jak se Pitryška zbavit*) No dobře, přítelíčku, pomohu ti. A tím se tě parádně zbavím! (*nahlas*) Drahý příteli! Vždyť já vím! Spolehejte na mě! Mám vás ráda.

(*kytara doznívá*)

XV. ZKLAMÁNÍ (ABC, Sněhurka, Děti)

zvuk hlediště

Děti (*skandují*) Ještě, ještě! My chceme Pitryška! Pitryšek!

Sněhurka: (*možná hlas v megafonu*) Milé děti! Našemu oblíbenému Pitryškovi není mezi námi dobře! (*z hlediště dětské zvuky smutku a zmatení*)

Bohužel je to tak. I když ho máme všichni moc rádi, cítí se tu mezi námi pořád sám! (*z hlediště dětské zvuky smutku a zmatení*)

A kdyby měl království, dal by ho polovinu tomu, kdo by mu našel alespoň jednoho trpaslíka! Proto hledejte v knížkách! Noste s sebou zvětšovací sklo, pátrejte, hledejte v trávě a v mechu a v kapradí!

Kdybyte se cokoliv dozvěděli, volejte řediteli! Nebo pište... A teď - běžte!

Děti kvičí

Dítě 3 (*na ochodu, má ucpaný nos*) Naše bába má v zahradě trpajzlíka z kameňa, a ten na mě mrkal...

Dítě 2: Nemrkal

Dítě 3: Mrkal!

Dětský kvikot utichá

XVI. DOPIS (Pitrysek, Liftboy, Ředitel)

zvuk pera jezdícího po papíře, naznačující, že se píše dopis

Liftboy: Vážený pane řediteli, slyšel jsem, že hledáte opravdového trpaslíka. Mé jméno je Orlando Pellegrini a jsem nejmenším trpaslíkem v naší Vlasti! Jsem zaměstnán jako liftboy v hotelu Metropol, ale duší jsem umělec, a proto osamělou sudbu Maestra Pitryška dobře chápu...
Bud'te nápomocen vytouženému setkání!

S pozdravem Orlando Pellegrini, opravdový trpaslík

(jazzový motiv ředitele)

Ředitel: Hm. Cítím, že to myslí dobře... Maestro Pitryšku! Důležitá zpráva pro vás!

Pitrysek: Přál jste si se mnou mluvit, pane řediteli?

Ředitel: Gratuluji Vám! V Praze žije kromě vás ještě jeden trpaslík. Jmenuje se Orlando Pellegrini a pracuje v hotelu Metropol – nerad bych stál v cestě vašemu štěstí

Pitrysek: Děkuji Vám, pane řediteli, jste člověkem velikého formátu. Taxi!

XVI. V TAXÍKU (Pitrysek, Pan Srdce, ABC)

(zabzdění auta, v němž hraje z rádia Pitryškův hit, kytara tvoří podkres celé následující scéně)

Pan Srdce: Ale. Dlouho jsem tě neviděl, Pitryšku.

Pitrysek: Pane Srdce! No tohle... Ehm... Zavezete mě prosím do hotelu Metropol?

Pan Srdce: Ale jo... *(s předstíranou lhostejností)* A co budeš dělat v hotelu Metropol?

Pitrysek: Jdu za jistým Orlandem Pellegrinim.

Pan Srdce: Hm... A jak se ti pořád vede,? Jsi šťastný? Máš hodně přátel?

Pitrysek: Ále, tak... jsem hercem.

Pan Srdce: Ach tak...

Pitřýsek: (*pauza*) Chci říct...Vede se mi docela dobře...ale pořád mi něco schází. Řeknu-li si „tady bych chtěl zůstat“, zas mě něco žene dál a to něco voní po švestkách... A tak to je vždycky...

Pan Srdce: Z toho si nic nedělej. Takový člověk se ještě nenarodil, kterému by nic nescházelo...

Pitřýsek: (*pauza*) Ale zdál se mi o vás sen a v tom snu letěl motýl vzduchem bez šelestu a pod jeho křídly se do dálky táhl obrovský les, smolně černý, který již nebyl lesem, ale ještě se nestal uhlím -

Pan Srdce: Hmmm...

Pitřýsek: A potom v tom snu do toho modřínového lesa přijede taxi, a tam jste seděl vy! A já s radostí zjistil, že jste taky trpaslíkem!

(*troubení auta*)

Pan Srdce: Cože?

Pitřýsek: Že na vás pořád myslím!

Pan Srdce: (*pauza*) Já také. Jednou se mi zdálo, že jsem tě viděl, jak přecházíš na křižovatce na červenou. Byls to ty?

Pitřýsek: Nebyl. Já nikam nechodím.

Pan Srdce: (*smutně zavzdechne*) A Pitřýsku, proč ty jsi mi tehdy utekl?

Pitřýsek: Když já hledám ty trpaslíky...

Pan Srdce: Hm...Tak jsme tady. Tak-

Pitřýsek: Tak

Pan Srdce: - Ahoj

Pitřýsek: - Nashle. (*rozpaky, pak nápad*) Mohl bych vám poslat dva lístky do lóže!

Pan Srdce: Cože?

Pitřýsek: Do lóže!

Pan Srdce: (*posmutněle*) Ale to mně stačí jeden! Třeba na bidýlku. Rád tě uvidím.

(*zabouchnutí dvěří*)

Pitrýsek: *vydechne*

(zvuk odjíždějícího auta)

A: Připadá mi to, nebo se rozloučili přece jen poněkud chladně?

B: Ano. Pitrýsek si v duchu doteď říká, „už mě asi nemá rád.“

A: Hm. A ani jeden z nich netuší na jak dlouho se rozcházejí.

C: Taková tajemství si život schovává pro sebe a lidem ponechává jen pozdní lítost.

XVII. HOTELOVÉ LOBBY (ABC, Pitrýsek, Vrátný, Liftboy, Muž 1)

Pitrýsek: No nic... Prosím vás, hledám pana Pellegriniho.

Vrátný: Má zrovna službu ve výtahu... Račte halou-

Pitrýsek: Děkuji.

(kroky, zvuk výtahu)

Pitrýsek: *(napjatě oddechuje, pak vydá udivený zvuk.)* Promiňte, nejezdí s Vámi nějaký pan Pellegrini, trpaslík?

Liftboy: To jsem já! A vy? Snad nejste Maestro Pitrýsek?! Jste to vy, Maestro!?

Pitrýsek: Inu... Jdu za vámi, pane Pellegrini. Psal jste nám dopis. Hledám trpaslíka, který by mi byl podoben – ale vy přece nejste žádný trpaslík!

Liftboy: *(dotčeně)* Tsss. Jsem nejmenší muž v tu i cizozemsku - Maestro, váš hit si pouštím každý den!

Pitrýsek: *(pro sebe)* Kdyby aspoň neměl ten zrzavý knír. Na druhou stranu, byla by ho škoda! Není sice pravý trpaslík, ale je malý, a to je něco... *(nahlas, přání je zde otcem myšlenky)* Pane Pellegrini! Mám ve vaší blízkosti pocit, že nejsem zcela sám. Rozumíte mi?

Liftboy: *(vyhýbavě)* Ehhhh... I vy jste mi sympatický? Chtěl byste se svézt, Maestro?

B: Já nevim. Z celé té rozpravy mám poněkud zvláštní pocit...

C: A to já zas ne-

Pitřýsek: Chtěl bych s vámi zůstat. Jezdili bychom třeba v té zářivé kleci-

Liftboy: Vy byste si přál jezdit rychlovýtahem?

Pitřýsek: Ano! Ano!

Liftboy: Prosím, tedy zůstaňte. Máme tu jedno místo pomocného liftboye, to by bylo něco pro vás. Žádné divadlo a hopsa hejsa, tady budete skutečně pracovat!

B: Že do toho zas vstupuji, ale Pitřýsek si ani nevzpomněl na svůj život v divadle, na děti, které ho vyhlížely každý večer a na ticho nabitě očekáváním kouzla?

A: Ne.

Pitřýsek: *(radostně)* Tak já se svezu!

Liftboy: *(pro sebe)* Jen pojď do výtahu... Tam už si s tebou poradím!

B: *vyjekne*

C: No tohle!

Muž 1: Dobrý den. Šesté patro, prosím.

B: Néé, Pitřýsku!!!

Liftboy: Jistě.

(zvuk zavírání dveří)

Pitřýsek: Pane Orlando! Je to nádherné!

B: Nebožák Pitřýsek...

C: Ba že. A Orlando se právě zlomyslně a záhadně usmál, vidíte?

Liftboy: Maestro, stiskněte tam to tlačítko *(d'ábelský smích)*

B: Ale vždyť to je tlačítko, které drží sirku, na níž Pitřýsek sedí!

(cinknutí tlačítka, Pitřýsek padá do hlubin a křičí)

Liftboy: Tak! Jste v pytli, laureáte. *(d'ábelský smích)*

Pitřýsek: *(v podkresu volá)* Pomoc! Pomoc!

B: Jak krutě doslovné, že? Pitrýsek se totiž skutečně ocitl v takovém modrém cestovním pytli s nápisem Grande Aero Speciál

Pitrýsek stále v podkresu volá o pomoc

XVIII. DOPIS II (Liftboy)

(pero jezdí po papíře, dopis, smutná klavírní píseň)

Liftboy: Vážení přátelé. Oznamujeme Vám smutnou zprávu: oblíbený herec Pitrýsek se navždy ztratil v našem hotelu při jízdě rychlovýtahem. Personál hotelu Metropol

(šum davu, údiv, výkřiky)

P.S. Vážený pane řediteli, tato slova jsou určena pouze Vám. Sdělují Vám, že do výtahu jsem Maestra nezval, vlezl tam sám! „Pitrýsku, nedělej to! Tvůj život má velkou cenu,“ říkal jsem... A nyní? Ty pomluvy, jež kolují! Že se Pitrýsek za herce jen vydával, jest obyčejným podvodníkem a jeho minulost, že prý je temná?! Na tyto řeči já nedbám a ještě jednou vyjadřuji svůj hluboký zármutek. Zároveň Vám tímto sdělují, že jsem hrával v ochotnickém divadle, a to s mimořádně obřím úspěchem. O uvolněné místo bych měl eminentní zájem, herectví bylo vždy mou gargantuovskou vášní (byť jsem trpaslík). Těším se na odpověď, Váš oddaný Orlando.

XIX. MÉDIA (ABC, Sněhurka, Muž 1, Žena 1, Hlasatelka, Pan Srdce)

(pláč dětí, mediální zvuky)

Sněhurka: *(skrz slzy)* Byl to můj nejlepší přítel... jeho monografii sepíše ráda.

Muž 1: To je jenom reklama všechno...

Žena 1: Ale taky je to tragédie!

Hlasatelka: ... ve výtahu hotelu Metropol zmizel slavný herec Pitrýsek, kterýžto patrně v podnapilém stavu...

Sněhurka: *(pláče)* To bylo bohužel jeho zvykem...

Pan Srdce: *(na telefonu)* Prosím vás, co v té televizi říkáte? To jsou pomluvy!
(nezřetelná odpověď) Krucinál! *(Pan Srdce zavěsí)* Neměl jsem ho do toho hotelu vozit!

A: A dál pan Srdce sedí smutně ve voze, už se dávno setmělo, ulice tonou v barevných světlech -

B: Jede se podívat na Sněhurčino představení věnované památce Maestra Pitrýska.

C: V jeho roli nově vystupuje, já bych tedy už teď řekla zcela báječný... Orlando Pellegrini -

A: Ehm, několik lidí v divadle ovšem pláče-

B: Ano. Například dvě holčičky v první řadě. Je jim Pitrýska líto. A taky Pan Srdce, protože poznal, jak měly děti Pitrýska rády a jak jim chybí.

C: A černý prapor vlaje...*(povzdech)*
(konec tklivé hudby)

XX. V PYTLI (ABC, Pitrýsek, Jehla, Pytel)

Pitrýsek: Kruci... kde to jsem? Tma všude okolo...

C: Ah! Tak přeci! Život po životě!

A: Ale on je v tom pytli přece...

B: Ah!

C: A zase nevíme nic...

Pitrýsek: A proč jsem tak veselý?...

A: No to se ptáme všichni....

B: Trpaslík bývá šťastný, když se něco mění.

C: Mně taky někdy připadá, že kde se nic nemění, zůstává čas stát, a tak je vlastně ztracen.

A: Hm. Tak to teď bude trpaslík hodně spokojený, protože aluminiový autobus letecké společnosti už veze cestovní pytel na letiště.

(v podkresu slyšíme Pitrýska reagujícího na pohyb pytle, v němž je uvězněn)

C: Na letišťě?!

(zvuk zavazadel)

A: Ano. A už z autobusu na váhu, z váhy na elektrický vozík, z vozíku na letadlo.

B: *(spekuluje)* Hodně to hází, tak to se asi předměty v pytli sesypávají na hromadu -

Pitrýsek: *(vyjekne, vyjekne podruhé)* A! Promiňte, ctěná jehlo, málem jste mě-

Jehla: Odpusťte, snažím se prorazit malé okénko v pytli...

Pytel: *(je to drsný letec)* Au!

Jehla: Promiňte, já netušila, že jste taky živ... Jééé...

(zvuk: letadlo vzlétá)

Pitrýsek: Podívejte!

Pytel: Země se vzdaluje pořád víc, hluboko pod letadlem leží šachovnice polí lesů a domů – to už znám!

(letecké motory, atmosférické poryvy větru podkreslují následující dialog)

Pitrýsek: Ale ti lidé i auta v ulicích měst jsou docela malincí! Letíme nad světem trpaslíků!

Pytel: To jsou pouze zdánliví trpaslíci, pane...

Jehla: A i ti jsou stále menší a menší...

Pytel: Letadlo už totiž mizí v bílých oblacích.

Jehla: Áha. Tak, a jsou pryč.

Pitrýsek: Ach...A tak je to se vším. Vždycky někoho potkám, pak ho zase ztratím, koho mám rád, ten není a tak jen stále hledám.

Jehla: No, to se tedy nahledáte. To se možná radši vraťte do pohádky, tam se ještě dějí zázraky.

Pitrýsek: Ani to místo s modřínou a jezerem a švestkovou vůní stále nenacházím! Co když se to jezero už vypařilo a všechn modřín byl již vymýcen!

Jehla: Také jsem kdysi toužila po vysoké módě a pak dva tisíce sešlých podrážek a odřených nohavic, a všude samý našedlý prach cest a smutné skvrny po černé zemské smůle, která ulpí na poutníkovi.
Ojoj, jak hubnu, jak chátrám!

Pytel: Pfff (*pauza*)

(*hudební motiv magické světlo*)

Pitryšek: (*zvuk*)

Jehla: Hřejivá slova...já podívejte, on nejenom hřeje, on i svítí!

Pytel: Mhmm, tak snad mě nepropálí...

Pytell: Hm..

Pitryšek: Počkejte!... Co to je? Cítíte to? Zas ta švestková vůně...

Jehla: A zas je tma...

Putryšek: Jde to sem zvenku, žejo?

Pytel: Pozor pane, radši se netlačte..

Pitryšek: Musíme přistát!

Pytel: Jak máme přistát - pane, netlačte se, kdoví, co ty dvířka vydrží....

(*křik Pitryška a Jehly, kteří padají, zvuk svištícího větru, přes nějž všichni mluví*)

Pytel: No jako bych to neříkal... Dvířka pod tlakem povolila a otevřela se, takže teď se spolu dalšími kufry a krabicemi řítíme střemhlav k zemi.
Ale já už to ani neřeším, tyhle situace...

Pitryšek: Řítíme se sice vsříc jisté smrti, ale švestková vůně je čím dál silnější!

Jehla: Tak to jsem ráda!

Pytel: No a teď se vsadím, že všichni spadneme támhle do jezera, které je ohromné a modré a obklopené modřínou...Ale já se nebudu rozčilovat, klasika prostě-

(*zvuk dopadnutí zavazadla do vody, Pitryšek bojuje s vodou. Hudba: The Sinking of the Titanic, kdyby náhodou bylo potřeba*)

Pytel: No už cítím, že... těžknu... Cítím, jak jdeme do hlubiny... Tak nashle...

Jehla: Spíš sbohem.

Pytel: Pravda. Podívejte, milá jehlo. Vlny světél se rozlévají po hladině jezera a mizejí ve vodách.

Jehla: Ach. Tato hra polostínů mě okouzila.

(Pytlova řeč se stává bubláním, načež mizí úplně, Jehla zpívá labutí píseň)

XXI. NA BŘEHU (ABC, Pitrýsek)

ABC vzlykají

A: Eh... Já vůbec nevím...

B: Já vím... Ztráta přichází vždy tak... nečekaně.

C: Nechápu, že... že prostě není! Že Pitrýsek zahynul-

B: Cože?! Ne, nezahynul!

A: Nestrašte!

C: Eh?!

B: Vždyť se na poslední chvíli vymotal z pytle! Jehla mu ještě stihla zvětšit otvor k úniku. Právě se támhle vyplavil na břeh a zhluboka se nadechl...

Pitrýsek: *(vyplave a kašle)*

zvuky mlžného pralesa, ptáci, poryvy větru, pocit jako když se přijíždí na ostrov v Jurském parku

Pitrýsek: *(čichá)* Díky, přátelé. Nikdy na vás nezapomenu.

C Chm... Zvláštní krajina. Hory přetékaají vůněmi, ale také chladem a hlubokými stíny...

Pitrýsek: *(čichá, pro sebe)* Švestková vůně!

B: Podívejte. Támhle dálce bliká světélko jako oko na rádiu, které právě někdo ladí.

A: Zvláštní.

- B: Co asi udělá Pitrýsek?
A: Někam se vydal...
C: Asi na cestu
A: Za tou vůní!
C: Nebo za tím světýlkem?
A Já tak nějak tušila, že to světlo bude relevantní
B: Je to prostě hrdina...

(zvuky pochodu a Pitrýsek vydává zvuky námahy z těžké cesty)

- C: Dívá se kolem sebe a těší se ze stále drsnější přírody, z prudkých záblesků slunce na štítech hor i z tiché měsíční strnulosti, kterou pomalu přináší noc. Oči mu září, smutek i strach i ztráta z něho spadli a usmívá se téměř šťastně -

- B: To je tedy zřejmě účinek té...
C: Všeobjímající švestkové vůně, ano.

(Poryvy větru. Hudba „Harold’s theme“)

- A: *(zívne)* Putuje několik dní, nebo se mi to jen zdá?
B: Je to skutečně tak.
A: Několik dní, jo? Hmm.
B: Ano. A přitom čím větší je únava z cesty, tím silnější radost pociťuje.
C: Ano. I když mu bije déšť do tváří a černé lesy kolem ho utápí v kotoučích ledové mlhy, jako například teď.

(zvuk kroků zastavuje)

XXII. TRPASLÍK (ABC, Pitrýsek, Trpaslík)

(z dálky slyšíme zvuk kamenické práce)

- Pitrýsek: *(pro sebe)* Sad z kamenných růží... To už jsem viděl! A támhle? Trpaslík s dlátem! Takový zázrak! A mě tak bolí břicho a nejsem upraven...

A: Ale tenhle trpaslík je takový... zkroucený, vidíte to?

B: No ano.....Mozolnaté ruce má zkřivené těžkou prací...A pokaždé, když dotesá trn, hlučně se zasměje...

Pitryšek: Bratříčku můj, co jsem se tě nahledal!

Trpaslík: *(smích)*

Pitryšek: Čemu se směješ, bratře?!

Trpaslík: *(smích)* Všemu.

Pitryšek: A co je na všem k smíchu?

Trpaslík: *(vážně)* Všechno. Podívej se...

ABC zděšeně vydechnou

Pitryšek: *(poplašeně vydechne)* Ale vždyť ty máš... ruce zraněné do krve, ubohý šotku!

Trpaslík: *(smích)*

A: Eww... velké krůpěje potu mu spadly z čela a smyly krev z jedné dlaně...

Trpaslík: *(smích)*

Pitryšek: Ehm...A co tu děláš, bratříčku?

Trpaslík: Nic. Jsem spokojen, jsem klidný, jsem vyrovnaný skrz naskrz – daří se mi skvěle. Chachá. Náramně! A ty, ty jsi taky šťasten, vid'?

Pitryšek: Nevím. Někdy jó a někdy né. Ale spíš né než jó.

Trpaslík: A měl jsi někdy někoho rád?

Pitryšek: *(nejistě)* Snad ano...

Trpaslík: On to neví. *(smích)*

Pitryšek: A kde jsem to tedy vlastně ocitl?

Trpaslík: Tohle jsou zahrady Velikého Gnóma. Vidíš to světlo?

Pitryšek: Aby ne, putuji za ním už kolik dní...

Trpaslík: To je světlo Velikého Gnóma. Možná by sis s ním měl popovídat.
(smích, pak slyšíme zvuk práce)

Pitryšek: Aha... Tak děkuji... a nashle!

(kroky na štěrk, Pitřýskovo oddychování, vzdalující se smích a zvuky dláta)

XXIII. SETKÁNÍ S GNÓMEM (ABC, Pitřýsek, Velký Gnóm)

(Pitřýsek dvakrát zaťukání na dveře, otevření dveří, pak prostředí: oheň v krbu, hodiny. Hudební motiv: dobrá pohoda)

Pitřýsek: Ehm... Dobrý den! Vy musíte být Veliký Gnóm... Máte moc hezký srub! *(čichá)* ... Eh... Švestková vůně je tady nejsilnější! Jsem na místě?

VG: Pokud se mne týče, jsem vždy na místě. S vámi, pane Pitřýsku, je to složitější. Jste povaha nemístně potulná a potulně nemístná.

Pitřýsek: Ehm...

B: Chápu, proč je Pitřýsek tak zaskočen. Mě to taky vůbec nenapadlo.

C: Ale něco na tom je.

Pitřýsek: Chci říct - jsem tu v zemi trpaslíků? Pocházím odsud? Jsem tu doma?

VG: Všichni trpaslíci odsud pochází...

Pitřýsek: A kde tedy jsou všichni? Ti ostatní... trpaslíci? Mí bratři!

VG: Kde by byli. Ve svých pohádkách... Sem se vrací jen občas... ve chvílích svých existenciálních krizí...

Pitřýsek: *(neví, co to znamená)* Áha...

C: *(šeptem)* Co je to existenciální krize?

A: *(šeptem)* To je když se neví, odkud člověk je a k čemu. Další z příznaků je taky silná přítomností švestkové vůně a tak.

Pitřýsek: Hmm..

VG: Pracují na zahrádce nebo se věnujeme filosofickým debatám, jak kdo chce. Každý má svou stránku a každý má svůj rámeček, jen občas neví, kde to je, tak putuje a hledá a pokoj nemá. Přitom takový se ještě nenarodil, kterému by nic nescházelo...

XXIV. HUSA PRYČ (ABC, Pitřýsek, Velký Gnóm, Husa)

(Pitrýsek mezitím spatří obraz husy na stěně. Mění se atmosféra. Hlas VG deformuje echo. Pitrýsek těžce oddechuje.)

A: Podívejte... Pitrýsek celý zbledl.

B: Asi pohlédl na ten obraz na stěně -

C: Jej. Ten všichni známe až příliš dobře...

A: A co na něm je? Mně teď nějak spadly brýle nebo něco...

Husa: *(zakejhá)*

Pitrýsek: (vyjekne)

B: *(s povzdechem)* Ani pířko se na ní nezměnilo.

A: Bílá, vykrmená, nesnášenlivá -

B: - A místo, kde stával na obrázku Pitrýsek, zeje prázdnotou. Jen obrysy špičaté čapky prozrazují, kde byl.

Husa: *(zakejhá)*

VG: Líbí se ti ten obrázek?

Pitrýsek: *(rozpačitě)* Líbí... *(šeptem)* Nelíbí.

VG: *(suše)* Utekl nám z toho obrázku trpaslík. Nevíš o něm?

B: Chudák Pitrýsek.

C: Úplně mu přeběhl mráz po zádech.

B: Ano! Byl by se málem rozběhl a vskočil do obrázku, tak se stydí.

A: Zároveň by asi bylo zbytečné, být maskotem, oblíbeným hercem a projít kus světa jen proto, aby se člověk zase vrátil k hloupé huse-

Pitrýsek: *(zoufale)* Vy mě jen zkoušíte! A já jsem už toho zkusil...

VG: Neměl jsi dezertýrovat. Ztracenci z pohádek mi nedají spát... Moje srdce musí jít za nimi a já ho pak po troškách sháním dohromady

Pitrýsek: Tak vy máte srdce na kousky... No to je dobré, mně ho nejspíš také kus chybí a navíc nevím, k čemu je...

VG: Hm... A proč jsi utek'?

Pitrýsek: S tou husou jsem nemohl vyjít, a tomu se nedivte, s tou byste nevyšel ani vy – a to jste Veliký Gnom!

- VG: A proč se ten trpaslík díval jen stále na husu, když měl kolem sebe tolik dětí? Měl děti rád, ten trpaslík?
- Pitryšek: Měl! Opravdu rád, to mi můžete věřit...
- VG: *(pomalu nastupuje magický zvuk světla)* Hm... Ty děti si tě braly pod polštář, a zdávalo se jim o tobě, jak jim svítíš. A potom vyrostly, měly velké číslo bot a hlavu trochu zamotanou z jejich světa a někdy odcházely z biografu před koncem, hodně zívaly, asi že už nespaly tak dobře, jako spávaly, a trápily se ve tmě, protože nechtěly vzbudit toho, který spal vedle. Ale když už nevěděly kudy kam, podívaly se do knihy a tam – trpaslík. Ony ho hned poznaly a říkaly si: „Toho znám, toho jsem měl na obrázku. To už je nějak dávno...“ A najednou si vzpomněly-
- A: *(pomalu)* Na první sníh, na květy z mrazu...
- B: Na svítící glóbus, na šitíčko...
- C: A na mýdlové bubliny a na šmolku.
- VG: A pak se zasmály do tmy a chvíli nemyslely na to, že už mají zestárlé tváře a na nočním stolku medikament a knížku bez jediného obrázku. Ale když tam nejsi, no...
- Pitryšek: *(smutně)* Už nemluvte, dědečku, já to už nemohu poslouchat. Vždyť já už asi vím, k čemu že to zářím...
- C: Hmm...
- B: Je pravda, že Pitryšek nikdy moc nepřemýšlel o svém světle takhle. Nikdy ho nenapadlo, že nesvítí jen pro sebe.
- A: Mě to vlastně taky ani nenapadlo -
- Pitryšek: Že asi zářím, abych mohl někdy svítit dětem. Chtěl jsem... Já... já, hledal, odkud jsem, hledal spřízněnou duši, dalšího trpaslíka, s nímž bych mohl vykonat veliké a krásné věci nebo něco, no prostě jsem putoval za švestkovou vůní. A přitom kdykoli jsem něco získal,

zároveň jsem ztrácel. Ale když říkáte, že bych to měl s tou husou přece jen vydržet, já to tedy zkusím.

A: *(šeptem)* Však taky, když zářil, mu bylo jako po koupeli, jen si toho nevším-

B: Pššt!

Pitrýsek: Jen mi dovolte, abych od ní měl každý rok prázdniny jako děti ze školy, jinak mi to svícení stejně nepůjde- *(vzdychne)*

VG *(smiřlivě)* A moc to bolí, když tě štípe do nosu?

Pitrýsek: *(tragicky)* Ani se neptejte... -

VG: Chm chm chm... Nu dobrá.. Tak počkej... Třeba to vymyslíme jinak... Chm chm chm *(zvuk psaní na papíře)* Starou pohádku zrušit.

Pitrýsek: *(pro sebe)* Jo!

Husa: Go, go, go! Jak jako starou pohádku zrušit? Mám hrozný hlad, vážený pane! Byla jsem už ve dvou pohádkách, a ani v jedné jsem se dosyta nenajedla. A proč se vůbec dávají husy do pohádek?...

VG: Vynasnažím se, aby se to v budoucnu nestalo-

Husa: No to bych si vyprosila! Já sem z toho úplně hin! Dala bych život za pár šišek!

VG: A! Beru vás za slovo, tady je máte, milostivá. *(zvuk postavení talíře)*

Husa: No prosim! Alespoň něco... a *(radostně kejhá, polyká, pak se dusí)*
Ach, jak je krásně na světě! *(poslední zakejhání, zemře)*

VG: A to byla její poslední slova...

ABC, Pitrýsek: Cože?!

VG: No... Jak vidíte, složila nohy i hlavu pod křídla a zdechla. Takřka na vlastní přání. Bude z ní znamenitá pečínka a dva hrnce sádla.

A: Ah...ok. Pff...

Pitrýsek: No ale... Co teď...? Když je stará pohádka zrušená, husa taky zrušená, komu teď budu svítit?

VG: Nemusí se svítit tisícům, stačí jednomu člověku...

Pitrysek: Jak to myslíte?
VG: ...Podívej...
A: Co tam má?
B: Nějaká promítačka nebooo...
C: Vypadá to jako malinkaté kino... ovšem magické!
A: Jak jinak -
B: - Vidím tam... obraz živé ulice velkého města. Na jejím konci je parkoviště s jedním červeným taxíkem; podřimuje v něm šofér.

XXIV. PAN SRDCE (ABC, Pitrysek, Velký Gnóm, Husa)

(jak zoomujeme, slyšíme nejprve zvuk velkoměsta, pak z autorádia hraje Pitryskův hit o karafiátu, někdo ze spánku oddychuje)

Pitrysek Pro pět ran! Vždyť je to pan Srdce!

C: Jeho tvář, osvětlená pouliční lampou, je pohublá, s naježeným prošedivělým strništěm vousů.

(zvuk drnění telefonu)

Pitrysek: Pane Srdce, probud'te se, volá telefon! Někdo vás potřebuje!
(řidič chrupká dál) Pane Srdce....! Proč to nebere? A jak to vypadá?

(Řidič znovu zachrápe, magická hudba Pitryskova světla pomalý fade in)

VG: Zatímco jsi hledal ve světě bratra, přestal se holit a sešel docela. Je sám a nechutná mu jíst, v noci nespí a pak je ve dne unaven-

A: *(tlumeně)* Proč se rozsvěcí?

B Je mu najednou líto, že na ty svoje zapomněl a že na ně vůbec tak málo myslel. Z toho žalu a z té lítosti-

Pitrysek: Musím k němu. Mám ho rád. Stýská se mu po mně. Pane Srdce!

(zvuk magie)

A: A zas nějaká magie... nebo technologie

C: Ta hranice je často nezřetelná.

- B: Ano! Obraz na plátně znehybněl a trčí do prostoru jako právě vyvolaná fotografie.
- C: A podívejte, Pitrýsek vstává ze svého místa, jako by ho táhla neznámá síla, a rozbíhá se k plátnu!
- A: Narazí, to je jasný- (*překvapený zvuk*)
- C: Naopak! Teď do něj skočil jako do bílé páry! Zázrak...
- VG: (*pousměje se a brouká si Pitrýskovu píseň o Karafiátu*)
- B: A Veliký Gnom teď vypadá trochu jako Pitrýsek sám, že?
- A: Hm, jak se rozsvítil tím zeleným světlem...
- C: Zřejmě jsou jednoho rodu.
- VG: (*opět si píše poznámku*) Pitrýsek přidělen zatím na vlastní přání panu Srdci, až do odvolání-
- (*hudba fade-out*)

XXIV. ZNOVUSHLEDÁNÍ (ABC, Pitrýsek, Pan Srdce)

ABC se smějí, radostně výskají

- A: Už je to tady!
- C: Ulicí velkoměsta, dlouhou a šedivou, již kvapí Pitrýsek k červenému taxíku!
- B: Chvílemi se ani země nedotýká!
- A: Hele, už stojí na stupátku auta.
- C: Jste nějak pozadu, vždyť už se vyhoupl na kabel taxametru a otevřeným oknem vklouzl do vozu!
- A: Nindža!
- B: V červeném tlumeném světle vypadá ta vráska uprostřed čela. Ještě hlubší-
- Pitrýsek: Pane Srdce! Váš spolujezdec. Pitrýsek vás zdraví!

Pan Srce: *(probudí se, bručí)* Eh, co to?! *(startování auta, vyjíždí)* Už ho nejen slyším, už mám i zrakové mámení. Musím dávat pozor na křižovatkách -

Pitrýsek: Né, Pane Srdce! Pane Srdce, haló!

Pan Srdce: Je to se mnou vážné. Musím zastavit. Chvilku si odpočinu a pak pojedu dál-

Pitrýsek: Drahý pane Srdce, nemáte žádné mámení, to jsem opravdu já! Můžete si na mne sáhnout!

Pan Srdce: Co to?

B: Podívejte! Dotkl se Pitrýska malíčkem! *(zvuky pláče)*

C: Proto se mu asi hrnou slzy z očí dvěma proudy-

B: *(dojatě)* Awwww. Utírá si je dlaněmi, protože nemá kapesník!

Pan Srdce: Pitrýsku! Človče, vždyť jsem na tebe myslel dnem i nocí. *(nesměle)* Na jak dlouho jsi přišel?“

(Přijede velká nákladní sedmituna, a co odpověděl Pitrýsek, zaniklo navždy v jejím rachotu.)

Pan Srdce: Cože?

(Znovu přijede velká nákladní sedmituna, a co odpověděl Pitrýsek, zaniklo navždy v jejím rachotu.)

Pan Srdce: Cože? Promiň, ale já špatně-

Znovu přijede velká nákladní sedmituna, a co odpověděl Pitrýsek, zaniklo navždy v jejím rachotu.)

Pan Srdce: Aha...No dobrá... *(nejistě se zasměje)* Chvíli tu musíme počkat, co by si na Smíchově pomysleli, kdyby jim přijel ubrečený šofér.

Nechceš se projít k řece?

Pitrýsek: Tak jo. *(zvuk magického světla)*

Pan Srdce: Tak jdeme, synku. *(Pitrýsek svítí)* Je, už zase mi tu svítíš. Jak to vlastně děláš?

Pitrýsek: Ah, no vidíte. To svítí samo od sebe.

Pan Srdce: Hm.

(hudba pokračuje, přidává se zvuk řeky – nebo jezera?)

A: Na loďkách se choulí poslední rybáři v gumových pláštích. Pan Srdce se usadil na obrácenou loď, Pitryšek mu seskočil na rameno a dívají se spolu na světla ve vodě. Mnoho již viděl Pitryšek na svých cestách

C: A všechno mu teď letí hlavou jako rychlý filmový pás:

B: Světla lesa, západy slunce nad jezerem a mlha vysoko v horách-

C: Cesty taxíky a letadly, divadelní sláva i města s neony-

A: - A teď se vlastně neděje nic.

B: Sedí jen vedle přítele a dívá se na vodu. To je vše.

C Hm. A přitom jako by to bylo to více než všechna ta krása minulá.

B: Ale teď zavoněla slaboulinká vůně švestkové aleje na jaře.

C: Nebojte, jen se mihla a vyprchala. A teď z ulice zavoněl čerstvý chléb.

KONEC